

2020 A ATLETIKA MARATON

Razdalje, ki se marsikomu še z avtomobilom prevožene zdijo precej dolge, jih redni tekači pretečejo v nekaj urah. Maratonski tek je najdaljša tekaška atletska disciplina, ki velja v športu za eno izmed najtežjih atletskih disciplin in celo nasploh športnih disciplin. Maraton je bil ena izmed disciplin olimpijskih iger moderne dobe leta 1896, toda razdaljo so določili šele leta 1921. Maraton je dolg je (26 milj in 385 jardov).

Zgodovina maratona

Naziv "maraton" izhaja iz grške legende o grškem vojaku Pheidippides, ki je pretekel pot od Maratona do Aten, da bi sporočil zmago grške vojske nad Perzijci. Po tej zgodovinski, a nepotrjeni zgodbi, je Pheidippides ob prihodu v Atene zaradi napora umrl. Z zgodbo naj bi bil povezan tudi začetek dopinga – Pheidippides naj bi za to dolgo razdaljo zaužil snov imenovano OOP (mešanico tobaka in drugih snovi), s katero so drogirali tekmovalne konje leta 800. Droga je tako močno vplivala nanj, da se ni zavedal, da mu odpoveduje srce, zato je predal sporočilo in takoj umrl.

Največji maratoni na svetu

Bostonski maraton, ki ga prirejajo že vse od leta 1897, je vsako leto na sporedu tretji ponedeljek v Aprilu, na Dan domoljubja. Ameriški atleti so navdih za organizacijo dobili v prvih olimpijskih igrah modene dobe in tamkajšnjem maratonu. Prvič je sodelovalo 18 tekačev, lansko leto jih je bilo na štartu 26.895. rekord po obisku so imeli leta 1996 z 38.708 tekači na štartu. Ob progi se redno zbere približno pol milijona navijačev, rekord proge ima Geoffrey Mutai s časom 2:03:02, kar je najhitreje pretečeni maraton v zgodovini, vendar ni priznan kot svetovni rekord, saj bostonska trasa ne ustreza povsem pravilom mednarodne atletske zveze.

Newyorški maraton prirejajo že vse od leta 1970. Leta 2010 je v cilj priteklo 45.103 maratoncev. Ker je ta maraton zelo popularen, se je nanj zelo težko prijaviti. O udeležbi rekreativcev, nečlanov uradnih atletskih klubov, tako odloča žreb.

V Chicagu so prvi maraton organizirali 25. septembra 1977. Proga je nezahtevna, zelo hitra, zato je še posebej priljubljena med tekači. Število udeležencev je omejeno na 45.000, ob prijavi organizatorji ne zahtevajo kvalifikacijskega časa. Vsako leto na tej prireditvi zberejo precej denarja za humanitarne namene.

Londonski maraton sta ustanovila nekdanji olimpijski prvak Chris Brasher in valižanski atlet John Disley. Otoški tekaški spektakel se ponaša tudi z izjemno učinkovitostjo zbiranja denarnih sredstev za dobrodelne namene. V 31 letih so zbrali 450 milijonov funtov, kar londonsko maraton uvršča v Guinnessovo knjigo rekordov v kategoriji letnih dogodkov.

Nagradni sklad za najboljše v obeh kategorijah znaša milijon dolarjev.

Med pet največjih maratonov na svetu spada tudi **Berlinski maraton**, ki ga prirejajo od leta 1974, in se ponaša s svetovnim rekordom. Leta 2008 so našteali kar milijon navijačev ob 42,195 km dolgi progi. Tega leta je preizkušnjo končalo kar 35.913 tekačev, prijavljenih pa je bilo prek 40.000.

Foto: "Sura Nualpradit"/FreeDigitalPhotos.net

Slovenski maratoni

V Sloveniji vsako leto poteka kar lepo število maratonov, nedvomno pa so med najbolj odmevnimi Ljubljanski maraton, Maraton treh src, Blejski maraton in drugi. Največ udeležencev naj bi beležil ravno maraton v prestolnici.

Ljubljanski maraton se organizira tudi za predšolske in šolske otroke, ter dijake na katerem

Na sliki z leve: Zala Vnuk in Ajda Sikošek, naši učenki

že vrsto let sodelujejo tudi učenci naše šole. Maraton za osnovnošolske učence predstavlja dolžino 2000 m. Lansko in predlansko leto je ekipa OŠ Riharda Jakopiča tako postala dvakrat zapovrstjo vsekipni ljubljanski prvak.

Svetovni rekordi

Svetovni rekorder v maratonu je Kenijec Eliud Kipchoge, ki je leta 2018 v Berlinu pretekel progo v 2 urah, 1 minuti, 39 sekundah. Pri ženskah pa je rekorderka Brigid Kosgei (Kenija), ki je leta 2019 v Chicagu progo pretekla v 2 urah, 14 minutah in 4 sekundah.

ZANIMIVOSTI:

Dušan Mravlje – slovenski ultramaratonec

Eden izmed najbolj prepoznavnih in vztrajnih tekačev je nedvomno ultramaratonec Dušan Mravlje, ki je v svoji skoraj 30-letni tekaški karieri pretekel že več kot 250.000 km in dosegel vrsto vrhunskih dosežkov, ki ga uvrščajo med najuspešnejše ultramaratonce na planetu zadnjih desetletij.

***Po pretečenem maratonu rodila otroka**

Zanimiva zgodba pa se je pisala na pred lanskoletnim čikaškem maratonu, ko se je 27-letna Amber Miller kljub visoki nosečnosti udeležila maratona in ga tudi uspešno pretekla oz. prehodila. Zdravnik je kljub 39 tednom nosečnosti Millerjevi dovolil udeležbo, a pod pogojem, da polovico od 42 kilometrov preteče, polovico pa prehodi. Millerjeva je popadke začutila takoj, ko je končala svoj 6 ur in 25 minut dolg tek.

Po sedmih urah rojevanja je povila deklico June, ki je ob rojstvu tehtala 3,5 kilograma. Millerjeva je dejala, da je srečna, vendar je to nedeljo označila za "najdaljši dan svojega življenja".

Odgovori na **vprišnji** in opravi **nalogo** najkasneje do četrтка, 10. 12. 2020 posreduj odgovora na:

alenska.zupancic2@guest.arnes.si

Koliko kilometrov in metrov je dolg moderni olimpijski maraton, __, __ __ km?

Ali se z maratonom ukvarjajo tudi invalidi?

Odpravi se na sprehod v okolici doma, razdalja naj bo približno 2000 m.

UPOŠTEVAJ NAVODILA NIJZ-JA.